

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorska
ulica šte. 15.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:
Štampopna petit-
vrata 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano
v upravnništvo:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
60 kr., na mesec
60 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
60 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 54.

V Ljubljani v soboto 3. maja 1884.

Tečaj I.

Avstrija in Slovani na balkan- skem poluotoku.

Mnogo prememb se je vršilo tekom tega stoletja v naši državi, čestokrat smo iznenadili svet z nepričakovanimi dogodki, toda komaj se dá navajati bolj fundamentalen prevrat, nego ga je doživela politika avstrijskega cesarstva nasproti Jugoslovanom na balkan-
skem poluotoku. V prvi polovici našega veka Turčija ni imela bolj unetega prijatelja, krščanski narodi zdihajoči pod turškim jarmom ne odločnejšega protivnika, nego je bila Avstrija, kateri je vnanjo politiko določeval skoraj 40 let vsegamogoči kancelar knez Metternich. In sedaj potuje najsijajnejši zastopnik avstrijske državne ideje, cesarjevič sam, s presvetlo svojo soprogo v osvobodjene slovanske pokrajine, navdušeno ga pozdravljajo narodi in pri slovesnih obedih na čast visokima gostoma se razlegajo govori in napičnice, katere jasno izražajo avstrijske simpatije in hvaležnost balkanskih Slovanov. V istini, kaj bi porekel stari Metternich, ako bi neka višja moč mu omogočila, vstati iz groba ter prisostvati pojedini v Ruščuku ali slavnostnemu dinèru v Belem Gradu!

In ta blagodejna prememba v odnošajih avstrijske države ni od danes do jutri, ona je trajna, ker izvira iz po vsem spremenjenega položaja avstrijske politike sploh. Danes mora vsak zgodovinsko izobraženi opazovalec priznati, da je umetnost nekdanjih avstrijskih državnikov navzlic svoji nemali prebrisanosti in razboritosti vendar zamotana bila v dveh glavnih pomotah. O prvi, o napačno tolmačenem načelu one legitimnosti, katera je hotela obdržati najbolj strohnele naprave in je svoj poklic videla v tem, da je trmoglavemu svetu hotela usiliti preživele državne oblike in razmere, o tem nam ni treba govoriti. Mnogo se bode še predrugačilo, marsikaj bode obhajalo svoje ustajenje, kar je uže zdavna bilo po-

kopano pod razvalinami minole dobe — a ona uzorna policijska država, za katero se je navduševal Metternich in njegov *spiritus vector*, genijalni breznačajnejš Frid. Gentz, se vsaj pri nas ne bode nikdar več dala uresničiti. Druga poglobitna napaka pa je bila zgodovinskega pokolenja. V sosednih državah razodevalo se je uže narodnostno načelo ter, dasiravno bolj skrito, vplivalo na njih vnanjo politiko. Naše cesarstvo pa, katero se ni moglo odtezati velikim zgodovinskim tradicijam, zapuščini prejšnjih stoletij, borilo se je vedno še za svojo nadvlado v Italiji in na Nemškem. Svoje težišče iskali smo v Frankobrodu in v Milanu, premalo smo ocenjali življenjske pogoje avstrijske države. In ker smo vso državno silo žrtvovali fantomu nadvlade v nemškem „rajhu“ in na apeninskem poluotoku ter po polnem prezirali zgodovinski in naravni svoj poklic v jugovzhodnih pokrajinah, morali so državniki naši uprav veseli biti turškega sosedu, od katerega se jim ni bilo bati nikakoršnih sovražnih napadov. Tedaj je vsak, bodisi še tako opravičen poskus jugoslovanskih narodov, otresti turški jarem, izvabil krčeviti upor v dunajskem kabinetu. Pozabljene so bile državniške ideje princa Evgena in duhovite cesarice Marije Terezije, po vsem pozabljeno je bilo, da je Srbija uže od l. 1718 do 1739 pripadala avstrijskemu ozemlju. Zastonj je slavnoznani Črni Jurij, bizarna ta zmes junaške hrabrosti in krutega divjaštva, še l. 1810 dunajskemu dvoru ponujal pokroviteljstvo v Srbiji — Metternichova politika se ni mogla ogrevati za napore, katere je ostro obsojala kot revolucionarne težnje in kot atentate na celokupnost prijaznega nam turškega cesarstva.

Nekaj desetletij je minulo in koliko se je predrugačilo v kratki tej dobi! L. 1859 in 1866 bile so premagane po hudem boji avstrijske armade, a usodni udarci na italijanskih in čeških bojiščih izučili so našo državo, da ji ne ugaja niti velikonemška niti itali-

janska politika, temveč da treba omejiti se na specifično avstrijske koristi. Sedaj pa je bilo tudi mogoče, z večjo objektivnostjo se ozirati na dogodbe, katere so se razvijale na balkan-
skem poluotoku.

Uže l. 1867 je baš Avstrija posredovala, da so turške posadke morale zapustiti belgradsko citadelo in trdnjavi Šabac in Smederovo; s tem je bila odpravljena največja zapreka, ki se je v bran stavila razcvitanju srbske kneževine. Istina je sicer, da naše cesarstvo ni prekoračilo svoje nevtralitete v viharni dobi, katera je balkanskim pokrajinam napočila z letom 1876. Razširjanje junaške črnogorske države, ustanova po vsem nezavisnega srbskega kraljestva in osvobojenje nesrečnih Bulgarov, vse te imenitne premembe so se sicer vršile brez direktne podpore od avstrijske strani, ali nikdo ne more tajiti, da bi naša monarhija, ako bi za njeno vnanjo politiko še merodajna bila nekdanja načela, lahko vsaj za nekoliko časa preprečila zgodovinsko presnovo ter podaljšala agonijo osmanske vlade v Evropi. To se ni zgodilo in pohod našega cesarjeviča na vladarskih dvorih jugoslovanskih nam je veselo znamenje, da habsburška monarhija, v minolih stoletjih zaščit in ozidje krščanske omike proti osmanskem fanatizmu, tudi sedaj simpatično pozdravlja napredujoče države na slovanskem jugu.

Pomenljive besede so se spregovorile v Ruščuku in Belem Gradu, navdušeno je bulgarski in srbski narod pozdravljaval avstrijskega prestolonaslednika, nobeno razglasje ne moti lepe harmonije — to so prikazni, katerih se smejo odkrito radovati i slovanski rodoljubi v Avstriji!

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

V včerajšnji seji državnega zbora razpravljalo se je o predlogu zadevajočem pogoje, pod katerimi se ima društvu severne

nega koli namena, v svoji kratkovidnosti, ali samopridnosti dražijo in vznemirjajo kakor vetrovi samo ob sebi mirno in pokojno morje?

Ali se mi poreče, da ne poznam naših razmér, če pravim, da se tako zdaj godi v moji domovini? Jaz upam, da ne. Bolelo bi me, ko bi moral misliti, da je ljudstvo pri nas samo iz sebe začelo ta nesrečni boj; da res po svoji večini misli tako, kakor pravijo da misli, ti čudni novi proroki njegov. Lepa prilika bila bi tu ropotati in grmeti proti možem, kateri se mi zdi da so pravi začetniki tega skoraj — vsaj od daleč se tako vidi — otročjega nasprotovanja in kljubovanja. Lahko bilo bi pitati jih z različnimi prijaznimi priimki, kakoršnih nahajam na izbiri po naših bojev-
vitih časopisih; težko bi tudi ne bilo, smešiti jih, ostre pušice zabavljice prožiti vánje, kar bi bilo morebiti temu in ónemu srčno veselje. Jaz tega ne bodem; neka potreba mi je misliti, da so le zaslepljeni, ne hudobni; da iz nevednosti delajo tako, ne iz samopašnosti. Če se pa motim, če jih ne vodijo blagi nameni, sodi jih naj drugi, ne jaz. In ker jim ne podtikam slabih namenov, ker rad verujem, da res ljubijo svoj narod, da si mu služijo po čudnem potu, govoriti hočem prostodušno z njimi resno

Listek.

Dunajska pisma.

Kaj lepega je popularnost; kdo bi je ne bil vesel? Kdo bi se ne ponašal sè spoštovanjem in ljubeznijo svojega naroda? Mož narodnjak ne more si želeti lepšega plačila za ves trud, za vse neprijetnosti in bridkosti, katere tako obiloma prizadeva javno življenje. Ali kdor v resnici ljubi svoj narod, mora pripravljati biti tudi ta dragi biser prostovoljno žrtvovati, ako potreba. In kdaj nastane ta potreba? Kader narod veleva in zapovedno silo na levo, on pa je preverjen, da ta pot vodi v pogubo. Ko to vidi, tedaj mu je sveta dolžnost, pogumno stopiti pred zaslepljeno množico ter svariti jo s povzdignem glasom: Ne tod! Ropoče naj in hrumi ljudstvo, katero podpihujejo in ščujejo brezvestni krivi proroki in laži-voditelji; vpije naj in kriči: „Kamenjajte ga, križajte ga; podkupljen je, izdajalec je!“ On pa stoji, kakor siva skala sredi srditega valovanja. To je moštvo, to je junaštvo. Kdor nima v sebi té zmožnosti, on je rodoljub samo do neke meje;

železnice podeliti nova koncesija. Debate vdeležili so se poslanci dr. Menger in vitez Schönener. Predlog odstopil se je naposled v razpravo železničnemu odseku.

Ogerska gosposka zbornica sprejela je včeraj osnovo zakona o špirtnem davku z modifikacijo, nasvetovano od finančnega ministra, da zakon stopi v veljavo 1. oktobra mesto 1. septembra tekočega leta. — V zbornici poslancev razpravljalo se je precej burno o zakonski osnovi gledé zidanja novega parlamentnega poslopja. Združena opozicija sklicevala se je na neugodni finančni položaj države in poslanec Orban, pristaš stranke neodvisnjakov, trdil je celó, da so rodbinski in prijateljski oziri bili merodajni, kje da se ima graditi nova plača. To obdolženje proizvodilo je v zbornici toliko nevoljo, da se je posvetovanje moralo odložiti. — Ministerski predsednik Tisza prevzel je zopet kandidaturu v okraju velikovradinskem.

Kakor znano, obdržavali so **Srbi dežel ogerske** krone na velikonočni ponedeljek v Veliki Kikindi deželno konferenco ter se posvetovali o pripravah za bližnje volitve za ogerski državni zbor. Ker se zaradi ekscesivnega postopanja nekaterih prisotnih radikalcev niso mogli storiti konečni sklepi, sklicala se je nova konferenca v Veliko Kikindo

Tuje dežele.

Nemški državni zbor obravnaval je v poslednji svoji seji predlog o odškodovanju po nedolžnem obsojenih. Vse stranke bile so složne v tem, da se v tej zadevi mora nekaj storiti. Predlog izročil se je odboru 14 udov v posvetovanje.

Prijateljske razmere med Rusijo in Nemčijo postajajo od dne do dne ugodnejše. Najnovejši nedvojbeni uspehi ruske vlade v finančnem oziru, posebno pa izredno vdeleženje pri zadnjih državnih posojilih prouzročili so v vseh slojevih ruskega društva poleg najbolje nade v prihodnost tudi neko čuvstvo hvalečnosti nasproti Nemčiji, kajti merodajna vdeležba ruskega društva „*königl. Seehandlung*“ pri realiziranju ruskega državnega posojila ne dá se niti misliti brez dovoljenja ali pa celo ukaza kneza Bismarcka. Okolnost, da nemški vladi prav blizu stoječi krogi zalagajo svoj kapital v ruskih državnih papirjih, smatra se za garancijo, da se bode mir še prav dolgo ohranil.

Posvetovanje med posameznimi kabineti o uredenju **egiptovskega vprašanja** so izvršena; kakor se „*Pol. Corr.*“ javlja iz Petrograda, zaključile so velesile, da se pri konferenci ne bode razpravljalo o egiptovskem vprašanju v celem obsegu njegovem, ampak da se za sedaj uredi samo financijalno stanje egiptovsko.

besedo. Prej pa naj se mi še dovoli kratka osebna opomnja. Iz gori rečenega vidi se, da znam ceniti popularnost. Tudi jaz sem imel nekoliko té dragocenosti, nekaj malega je morebiti še imam. In še to, kar mi je ostalo tega nestanovitnega blaga, stavim v nevarnost s svojimi „dunajskimi pismi“, sosebno pa s tem, kar še reči nameravam. Ime moje bode se pač grdilo po časnikih, čitalnicah in gostilnah; morebiti me zadene tudi nesreča, da me viharna „Slovenija“ slovesno izbriše iz imenika svojih častnih udov, tako da izgubim edino častno „udstvo“, katero sem si do sedaj s trudom priboril; morebiti — todà možno je tudi, da me čaka samo rojakov mojih „tiho zaničevanje.“ Ali, gospóda, mene ne straši nič, ni drugo. Jaz bodem ravnal po svojem prepričanju, vi pa, kar vam drago! Samo to vam še rečem: Mnoge stvari učila so me leta — kakor se umé samo ob sebi — videti drugače nego sem jih videl v mladosti svoji; rodoljubje moje mi je ostalo neizpremenjeno od mladih nóg, reči smem, do današnjega dné. Z vsó odločnostjo zavračam že zdaj vsakega, kdor bi se predrznil ziniti samo dvoumno besedo o tem mojem rodoljubju, ki pojde čisto, neoskrunjeno v jamo z menoj. To in pa poštenje moje mi pustite, vse drugo vam pre-

Iz Rima se brzojavlja, da so sedaj mnogi **avstrijski škofi** zbrani pri sv. Očetu. Med temi odlikuje se posebno škof Strossmayer kot eden najsljabnejših zastopnikov avstrijskega episkopata.

„*Pol. Corr.*“ poroča se iz Londona, da je angleška vlada nameravala poslati ekspedicijo v Berber, no da se je to vsled resnega položaja v zadnjem trenutku opustilo. Naspromptno pa se delajo priprave, da se pošlje angleška vojska v Sudan. Predlog, da se v to svrhu upotrebijo indijski vojaki, ni obveljal, ker se Indijci obotavljajo bojevati se izven dežele. Angleži pak bodo mnogo trpeli od silne vročine, ki vlada sedaj v onih pokrajinah.

Vesti iz Berolina in Londona javljajo, da je **Kartum** pal sovražniku v roke. Poročilo sicer še ni potrjeno, no vsakako verjetno. Hrabri general Gordon, kateremu nikdo ni prišel na pomoč, je, kakor trdijo, umorjen.

Dopisi.

Iz Kranja, 2. maja. (Izv. dop.) Lansko leto čula se je iz zanesljivega vira vest, da se bode na predlog načelnika tukajšnje železniške postaje ter na vloženo prošnjo mestnega zastopa — kolodvorsko, s prva zares premajhno poslopje razširilo in da se bode tudi podstrešje (veranda), kakeršno ima postaja v Lescah, napravilo.

Ta vest vsprejela se je od občinstva zares z velikim veseljem, kajti kdor tukajšnje razmere pozna ter vé, kako težavno je čakanje v polétnem času v tako ozki sobici kakor je tú čakalnica II. razreda in kako grozno pripeka po leti solnce, ako se na prosti „peron“ stopi, bode moral priznati, da je nujna potreba v okom priti tem zaprekam.

Mislilo se je sploh, da se bode delo takoj v letošnji pomladi pričelo in naglo dovršilo. Ker pa danes uže 2. maja pišemo, od razširjenja kolodvorskega poslopja pa sluha ne duha ni, uriva se nam misel, da morebiti vendar le dobro poučeni nismo bili. Če je to istina, bilo bi nasvetovati, da se tako važne reči nikakor v nemar ne pusté, temveč da se z nova napravi peticija, kar se je nadejati, da se je v prihodnje več preziralo ne bo, kajti naša postaja je gledé prevažanja ljudi in blaga med Ljubljano in Trbižem pač prva in občna želja je opravičena, da se primerno razširi.

Iz Sv. Križa pri Kamniku, 24. aprila. (Izv. dopis.) Mnogo se govori sedaj o povzdigi kmetijstva; dovolite, g. urednik, da tudi jaz povem nekoliko o tej prevažni stvari. Čuje se, da priporočajo merodajni krogi postavo, ki bi določevala, da mali posestniki ne smejo razkosati svojih zemljišč. Jaz mislim, da tak zakon ne bi koristil našemu kmetu toliko, kakor se pričakuje. Uže leta in leta opazujem

puščam: igrača vam bodi, kakor „svinji meh.“ — Tako, to so *clara pacta*, in zdaj začnimo! Kolikorkrat mi pride zopet kdo iz domovine moje, prvo stereotipno je moje vprašanje vselej: kako doma? Isto tako stereotipen je vselej odgovor: Slabo, žalostno! In na to se vsujejo kakor toča tožbe, prave žalostne pesmi Jeremije proroka. Stiskaj in zvijaj moža, kakor hočeš, kaplje veselega poročila ni dobiti iz njega. Kmet gre pod nič, pijančevanje, zapravljivost, surovost, kamor pogledaš. In družabno ter narodno življenje po mestih — ne, o tem ne zinem besede. Vzemi slovenske časnike v roko, beri poročila z dežele, — žalostno, žalostno! Nemarnost, rogoviljenje, pretep, pobjoj, vse vprek! In žganje, žganje, ta nesrečni demon, dobil je že, kakor kaže, vsó deželo v svojo strahovito oblast! In potem naše porotne sodbe in dražbe, groza človeka obhaja! Kdor živi toliko časa kolikor jaz v velikem mestu, kakoršen je Dunaj, kjer je toliko sódruga skupaj, vajej je vendar že precej vsega, kar človeku živce pretresa. Sosebno v zadnjem času imeli smo prilike dovolj sprijaznjevat se z grozo in strahom. Ali, jaz ne vem, kako je to, vse kar tu vidim in slišim in berem žalostnega, hudega in groznega, ne gre mi tako do živga, kakor to žalostno stanje

kmetijski stan na Kranjskem in zdi se mi, da ta pot ne bi bila prava. Uzrokov o propadu našega kmeta treba iskati tudi drugod, ne le v razkosanji zemljišč. Star sem uže postal, vedno bivajoč v svoji domovini in opazujoč njen prospeh in propad in spoznal sem, da so uzroki revščine in siromaštva kranjskih kmetov posebno naslednji:

- 1.) Draga, ošabna obleka, posebno ženskega spola;
- 2.) splošno premala varčnost v denarnih zadevah;
- 3.) slabo gospodarstvo;
- 4.) pomanjkanje pridnosti pri delu;
- 5.) premestno in nekmetško obnašanje in vedenje;
- 6.) pijača strupenega žganja in tabak.

V starih dneh so kmetje svojo obleko doma napravljali. Po zimi so natkali potrebne platna in mezljana; ko je gospodar prodal živinico, izgovoril si je kožo, iz katere je družina potem imela čevlje. Skoraj nobenega krajcarja ni bilo treba dati za obleko. Krojač in čevljar delala sta mu na domu, ne provzročevaje mu skoraj nobenih stroškov. Kmeta je bilo sploh sram, drugačno nego domačo obleko nositi; stari možje so smatrali za veliko pregreho in nečimernost, če se je kedo drugače nosil, nego cel stan. Domače platno, bodi si pobeljeno ali črno, domač mezljan in raševna je bilo jedino znano blago. Iz domačega praznjega platna so bile peče — in ko so prišle v navado bolj olepsane peče s čipkami in rožički, kazale so stare ženice za nečimernimi ženskami in menile, da jih ima uže škrat v pestéh. Svilen obleka je bila le grajščakom dovoljena in zdi se mi, da bi še dandanes taka prepoved ne škodovala. Sedaj kmet nosi drago obleko; nedeljska ga velja 25 gl. in še več, in ako prištejemo še mestni klobuk, svileno ruto in žepno uro s težkimi verižicami, vidimo, da nosi časih čez 100 gold. vrednosti na sebi. Dekleta hodijo v nedeljah vse v svili in baržunu, vse v lišpu in gizdavosti. Ubogi oče, ki ima več odrasčenih otrok! V malih letih bi si lahko stotake prihranil, ko bi jih oblačil po domače, po stari šegi. Ko bi one svote, katere izdá za otroško obleko, nalagal na obresti, lahko bi dal uže lepo doto hčeri in sinu, ko jih pošlje od doma. Za izplačevanje deležev bi si lahko prihranil lepe denarce in ne bilo bi treba pridnemu gospodarju razkosavati zemljišča, da poplača brate in sestre.

Razun zapravljivosti pa raste v obče spatenost in spridenost ljudstva. Namesto da bi na pr. zvečer sedeli pri domačih pogovorih, kakor nekdanj, gredo fantje in možje v gostilno, žganje pit, norčije uganjat in razgrajat. Druzega dné pa ne morejo delati in zane-marjajo delo. Uže po zvananje se pozna kmetijski dom, kjer gospodar ljubi žgano pi-

moje domovine. In vendar, pred kakimi tremi desetletji to ni bilo še tako. Dovolj sem občeval z ljudstvom v svojih mladih letih, poznal sem njegovo življenje, njegove razmere, zlasti v našem okraju. Ljudstvo se je ubijalo in delalo „kakor črna živina“, živelo se je trdo, a živelo se je vendar. V nedeljo je pač ta in oni pozno ponoči kolovratil iz krčme domov, a pravega žganjarja jaz vsaj nisem poznal. Tudi se ne spominjam, da bi se bilo komu v našem okraju prodalo zemljišče. „Nezakonska mati“ bila mi je znana v našem obližji samo ena, še ta se je pokorila kakor prava Magdalena. Zdj pa slišim, da je tudi pri nas, kakor drugod. Dobro mi je znano, da je té žalostne prikazni nekoliko vsaj kriv tisti „časa duh“, ki razodeva dandanes povsod svojo žalostno moč in oblast. Ali meni se zdi, da se ni nikjer drugje tako nagloma obrnilo na húdo, kakor pri nas; gotovo pa je to, da nas tuja nesreča ne skrbi in boli tako kakor domača. Gospóda moja! — ne, recimo raji: Rojaki moji, vi, ki res ljubite svoj narod ter imate voljo, priliko in zmožnost delati zanj, glejte: polje se tu razprostira pred vami, ki čaka delavcev umnih, krepkih in neutrudnih. Tú se pokaži in izkaži vaše rodoljubje!

Jos. Stritar.

Domače stvari.

jačo: Raztrgana streha molí proti nebu in zemljišča so zanemarjena, gozdi posekani in podivjani. — S pitjem pridejo druge nepotrebne stvari v hišo. Včasih ni pri nas nikdo vedel, kaj je sladkor in kava, danes ga ima uže vsaka stara babnica. Smodke so kadili le gospóda, sedaj ni noben kmet brez njih. Koliko izdajo zanje fantje, postavlja se nepotrebno s smodko v ustih!

Kdor danes dobro gospodari in umno obdeluje svojo zemljo, ta še vedno lahko shaja, ložej celo kakor minole dni; sedaj lahko vse v denar spravi, davki niso tako presilni, da bi jih priden gospodar ne zmagal, in v revščino pade samo óni, ki ne dela, ki zapravlja in ne živi tako, kot se kmetu spodobi. Kdor pa je marljiv, tak dobiva dovolj pridelka; s časom si prikupi še malo zemljišča in s pridonostjo in poštenostjo postane trden mož. Kričica bi pa bila, ko bi mu nasprotno v sili branili prodati kos zemlje, da se reši sitnega upnika; malega kosa bi ne smel prodati, zato bi pa bil včasih primoran, za mal denar proč vreči svojo domačijo in korist bi imeli le bogataši, ki bi spravljali take nesrečne dome v svojo last. Malemu kmetu pa bi jako malo, ali bolje rečeno, nič ne koristili s takim zakonom. Umorili bi mu veselje do nove prihoditve, uzeli kredit in ga primorali, da bi včasih zaradi malega dolga moral zgubiti ves dom. Sedaj je prodal njivo, da se je otrešel upnika; v prihodnje bi bilo drugače in menim, da ne v korist kmeta našega! *Star kmet.*

Razne vesti.

(Konkurenca za najlepšo žensko glavo.) Dunajska „Neue Illustr. Zeitg.“ razpisala je meseca januarja l. l. konkurenco za risarijo najlepše ženske glave. Umetniki so poslali uredništvu 223 risarij in slik, o katerih so sodili Angeli, Canon, Makart, V. Tilgner i. dr. Prvo darilo 100 zlatov je dobil slikar Albert Ritzberger na Dunaji. Obdarovani ste bili še dve drugi glavi, jedna s 50, druga s 25 zlati. List bode v kratkem prinesel lesoreze zanimivih teh odlikovanih del.

(Novice o dr. Holubu), znanem potniku po Afriki. V Kapstadt izhajajoči „Cape Argus“ piše o namerah našega rojaka: „Dr. Holub name-rava koncem aprila odriniti v neznane kraje, a ni se še odločil, bode li šel čez Kimberley ali pa skozi Transvaal in Limpapo v notranje dežele. Posebno bode nabiral živali in rastline in manjše zbirke takoj pošiljal učenim društvom v Evropi. Med tem časom, ko je vsled denarnega primanjkljeja bival Holub v Kapstadt, delal je zanimive izlete v okolico in nabral obilo, posebno ornitološkega gradiva. Njegova mlada soproga ga pri tem krepko podpira. Na stotine krasnih preparatov sta uže poslala v Evropo. — Z velikim zanimanjem pričakujemo izid Holubovega potovanja v središče kontinenta. Darežljivost, s katero je avstrijska vlada podpirala učenjaka, zasluži največje priznanje.“

(Samoumor šolarčeka.) V Piacenzi usmrtil se je dvanajstletni šolarček. — Učitelj ga je v šoli karal zaradi lenobe in fant je prišel domov, ne da bi se kazal kaj razburjenega. Položil je knjige na stran in rekel sestri, da naj ga ne čakajo s kosilom. — Ob jedni uri zapazil je železniški čuvaj nepoznanega dečka na tiru, ko se je ravno bližal brzovlak iz Turina. Odgnal je fanta raz tir, a v onem trenutku, ko je pribučal vlak, skočil je dečko zopet na šine — in vozovi so drdrali čezenj! Truplo je bilo strahovito raztrgano. Nepoznan samoumorilec je bil omenjeni — šolarček! Pač žalostna doba, ki rodi take prikazni.

(Ljubosumnost.) V Rhode Island peljal se je v nekem omnibusu gospod z mlado svojo zakonsko polovico. Kar zapazi, da nasprotni gospod vedno vanjo gleda; na to vstane in založi tujcu gorko zausnico. Omnibus se pelje dalje in ko se v nekem kraju vstavi, priskoči majhen dečko, prime tujega gospoda za roko ter ga pelje iz voza, — kajti bil je slep! Kaj vsega ljubosumnost ne napravi!

(Taglia.) Ker je Janez Plemelj z Bleda 27. februvarija t. l. otroka, ki je bil v vodo padel, ne oziraje se na lastno smrtno nevarnost, pogina rešil, mu je c. kr. deželna vlada priznala postavno darilo za rešitev v znesku 26 gld. 25 kr.

(Mestnega odbora) dnevni red seji, katera bode v ponedeljek ob 6. uri popoldne v mestni dvorani: I. Naznanila prvosedstva; II. personalnega in pravnega odseka poročilo o izvršenih letošnjih dopolnilnih volitvah za mestni odbor; II. stavbenega odseka poročilo o določitvi stavbene črte na Emonski cesti; IV. poročilo odseka za olepsavo mesta o gradnji slaščičarskega paviljona v Latermannovem drevoredu. Naposled tajna seja.

(Občni zbor naših veterancev.) Občno kranjsko veteransko društvo pod pokroviteljstvom Nj. veličanstva ima jutri ob 9. uri popoldne v magistratni dvorani svoj redni občni zbor. Ob 8. uri gré društvo v paradi s zastavo in godbo v cerkev sv. Jakoba, kjer se bode služila ob polu 9. uri sv. maša. Potem je občni zbor, v katerem se bode polagal račun lanskega leta in se volil predsednik, njemu namestnik in novi odborniki.

(Kričanje sladoledecv) po naših ulicah postalo je jako neznosno in v obče mestno prebivalstvo misli, če se je uže preglasno vpitje prepovedalo prodajalcem potrebnega premóga, kar po polnem uvažamo, bi mestni magistrat istotako lahko prepovedal prodajalcem nepotrebnega sladoleca, ki naši mladini le zdravje kvari. Saj sladolec itak lahko dobi vsak v kavarnah in pri slaščičarjih.

(Ostrupil) se je v samomorilnem namenu trgovec Jakob Vrečar ter vsled pohabljenosti notranjih telesnih organov umrl včeraj v tukajšnji bólnici. Vrečar je bil še le 25 let star. — Poročevalec naš nam pa to-le poroča: „Včeraj dopoldne pripeljali so iz Kamnika trgovca gosp. Jakoba Vrečar-ja, koji je použil strupa in si pre-rezal žile na rokah, v tukajšnjo deželno bolnico, da bi mu zdravniki oteli še življenje. A zamán je bila vsa zdravniška umetelnost; ob polu naj-njstih dopoldne je Vrečar umrl. Vzrok samoumora je baje nesrečna ljubezen.“

(Ponarejene dvajsetice) izdajejo se često po ljubljanskih gostilnicah. Imeli smo priložnost videti, in reči moramo, da so izvrstno iz bakra vliete; avstrijske dvajsetice imajo letnico 1868, ogerske pak letnico 1872. Treba je torej paziti, da se kdo ne opeče pri sprejemanju dvajsetic.

(Dobra kupčija.) V Ljubljani se ne manjka zavarovalnih agentov, ki posebno radi zavarujejo na življenje, ker to nese dosti provizije, a ne manjka se pa tudi špekulantov, ki radi zavarujejo take ljudi, o katerih mislijo, da bodo kmalu umrli, in za take veljajo, češ, da so po polnem zdravi, isti, ki radi kukajo v kozarec. Tako se nahaja v našem mestu neki dobrovoljček, ki se ne brani zavarovanja po drugih ljudeh, a zato si zagotovi od vsacega, katerega veseli tega dobrovoljčka zavarovati, n. pr. od zavarovanih 1000 gld. desetak in to še preje, nego dotično ponudbo podpiše. Zavaroval ga je nekdo za 1000 gld., drugi zopet za 3000 gld., in sedaj ga hoče tretji zavarovati celó za 10000 gld. Tedaj 140 gld. zaslužka brez vsacega truda; da ga le zdravniki pregledajo, podpiše ponudbo, pa je vse v redu. Pač dobra kupčija!

(Lov v najem) se oddá za občini Dobrunje in Černóvce v dan 17. maja ob 11. uri dopoldne v pisarni ljubljanskega okrajnega glavarstva. Licitacijski pogoji so ondú na ogled.

(Letina v kranjski okolici.) Kakor se nam iz kranjske okolice poroča, so ozimina in tudi pomladanska žita posebno lepa in obetajo bogato žetev, ako ne pride kaka huda ura.

(Difteritična bolezen) razsaja uže delj časa v Dražgošah nad Selcem in se je tudi v vasi pri Sv. Katarini nad Tržičem pokazala.

(Nove cigarete.) S 1. majem se prodajajo po vseh trafikah nove cigarete, takozvane „Avstrija“ in „Štambul“-cigarete. „Avstrija“-cigarete se prodajajo po 3 kr., a „Štambulke“ po 2½ kr.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 3. maja. Odsek za žgane pijače pritrđil je dotičnim sklepom gosposke zbornice. Železnični odsek je odložil posvetovanje za-

kona o lokalnih železnicah, ker pripravljata dunajski mestni zbor in gališki deželni odbor peticije v tej zadevi; potem je odsek dokončal predlog Albrehtove železnice ter določil Javorskega za referenta. Sprejel je nadalje gledé Severne železnice Herbstov predlog, da naj se vlada pozivlje, predložiti odseku pravni izrek ministerijalne komisije l. 1881 o vprašanju Severne železnice.

Dunaj, 3. maja. Te dni izžreban glavni dobiček državnih srečk l. 1860 v znesku 300 000 gld. zadel je „sirotišnični prosti zaklad“. Dotično oskrbnístvo zamore vsled tega napraviti v obeh cesarskih sirotišnicah v Judenau najmanj petdeset novih ustanovnih mest.

Praga, 3. maja. Sinočno zdravniško poročilo javlja, da so v teku dopoldneva moči bolne cesarice Marije Ane vidno pešale; zato se dvomi o srečnem izidu bolezni. Danes vršile so se po vseh cerkvah molitve za bolnico. Davi se pa naznanja, da je noč bila mirna, a moči se niso okrepile.

Dunaj, 2. maja. (Tr. Ztg.) Konferenca za določbo vožnih cén na Arlberški železnici se je po polnem zjediniła gledé skupnega prometa med Avstrijo in Južno Nemčijo. Vse južnonemške in večje avstrijske železnice so bile zastopane.

Praga, 2. maja. Včeraj je cesarica Marija Ana nagloma zbolela, a danes se uže bolje počuti. Noč je bila mirna, mrzlica je ponehala. Upati je da se visoka gospa ozdravi, ako moči ne oslabé.

Praga, 2. maja. „Presse“ poroča, da se otvori gališki deležni zbor meseca junija.

Kotor, 2. maja. Načelnik generalnega štaba Beck podal se je včeraj na Cetinje, od koder se danes povrne. Jutri odpotuje v Krivošćijo.

Amsterdam, 2. maja. Avstrijska cesarica Elizabeta je dospela sém s kurirnim vlakom ob 7. uri 30 minut zjutraj.

London, 2. maja. Konferenca se snide koncem maja. Velesile bodo zastopali dotični poslanci v Londonu. Turška vlada je konferenci pritrđila pod pogojem, da ji ostane egip-tovski tribut.

London, 2. maja. Spodnja zbornica je sprejela predlog, da se prične posamezno posvetovanje zakona o reformi volilnega prava; potem pa je prenehala seja. Chaplin se je izrazil med debato, da ne predlaga posebnih določeb za Irsko, ker zna, da bode ogromna večina glasovala zoper njega. — Izišla je „modra knjiga“ o zadevah sudanskih. V njej se nahaja brzovjav lorda Granville-a na Egertonu z dné 23. aprila. V njem ukazuje Granville Egertonu, da naj prosi Gordon pašo za redna poročila angleški vladi, ako jame Kartumu nevarnost žugati, in za nasvet, koliko vojakov bi trebalo za pomoč. — Drugače obsega knjiga brzovjave o znanih dogodkih.

Birkenhead, 1. maja. Daly-a, katerega so 11. aprila pripravili zarad imetka dinamičnih bomb, postavilo je redarstvo pred asise. Oberst Majendie je izjavil, da je skušal najdene bombe in se prepričal, da so silno nevarne lastnosti.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 3. maja.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	gld.	80·25
» » » srebrou		81·35
Zlata renta		101·10
5% avstr. renta		96·—
Delnice narodne banke		855·—
Kreditne delnice		317·19
London 10 lir sterling		121·40
20 frankovec		9·64 ^s
Cekini c. kr.		5·71
100 drž. mark		59·45

Meteorološki poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
2. maja	7. zjutraj	735·41	+ 6·4	brzv.	m.	0·6
	2. pop.	733·65	+16·3	szpd. sl.	obl.	dež
	9. zvečer	734·45	+12·6	vzh. sl.	>	

Srečke

z dne 30. aprila.

Praga: 26 6 60 59 11.

Državni lozi 1860. leta. Vsled izžrebanja v dan 1. maja pripade glavni dobitnik v znesku 300000 gld. seriji 13943 št. 8, drugi dobitnik 50000 gold. ser. 2547 št. 1, tretji dobitnik v znesku 25000 gold. ser. 5115 št. 14; po 10000 gold. ste zadeli seriji 8476 št. 17 in ser. 14301 št. 17; po 5000 zadele so ser. 884 št. 13, ser. 1122 št. 12, ser. 5376 št. 12, ser. 9188 št. 6, ser. 9263 št. 20, ser. 9383 št. 7, ser. 10240 št. 17, ser. 11651 št. 15, ser. 15652 št. 2, ser. 16165 št. 7, ser. 16931 št. 6, ser. 17238 št. 15, ser. 17666 št. 5, ser. 17966 št. 17 in ser. 18580 št. 13.

Lozi rudečega križa. Pri izžrebanju v dan 1. maja lozov avstr. rudečega križa zadela je glavni dobitnik 100000 gold. serija 59 št. 27, drugi dobitnik v znesku 1000 gold. serija 3100 št. 38; dalje so dobile po 500 gold. ser. 893 št. 1, ser. 2320 št. 48, ser. 11462 št. 50.

Premenja stanovanja.

Med. dr. Schuster

stanuje v

Židovskih ulicah št. 5
v I. nadstropji.

Doma je — kakor doslej — od 9. do 10. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne. (38) 3—1

Zahvala in priporočilo.

Vdano podpisani usoja se p. n. občinstvu najudjudneje naznaniti, da je s 1. majem vzel v najem

čitalnično restavracijo

in se bo vedno potrudil, p. n. občinstvu v vsacem oziru zadovoljiti.

Točil bo dobro znano

puntigamsko marcno pivo

razen teh tudi kozlovo pivo v steklenicah in izborna vina. Posebno skrb bo obračal vedno dobri in cenj kuhinji in promptni postrežbi.

Konečno smatra še za prijetno svojo dolžnost za njemu v Koslerjevi pivnici vedno izkazano zaupanje izrekatii svojo najiskrenjšo zahvalo ter prosii v prihodnje mnogobrojnega pohojevanja.

S odličnim spoštovanjem

J. Cesarič,

(36) 3—3

restavratör.

A. Mayer-jeva

trgovina

piva v steklenicah

v Ljubljani

priporoča

carsko in izvožno marcno pivo

v zabojčkah po 25 ali 50 steklenic.

Uradni glasnik

z dne 3. maja.

Naprava novih zemljiških knjig: Pri okr. mestni deleg. sodniji ljubljanski za katastersko občino Sela (pri Smarji); poizvedbe dne 14. maja ob 9. uri dopol.

Razpisane službe: Pri politični logarski upravi v Primorju oddadō se tri provizorične službe logarskih pomagačev; letna plača 300 gold., pisalni pavšal 10 gold. in hodarina za službene opravke. Molbenice, podprte s dotičnimi dokazi sposobnosti, znanje nemščine, italijanščine, slovensčine ali hrvaščine, v treh tednih c. kr. dež. namestništvu v Trstu.

Prostovoljne dražbe: Iz dr. Brolichove zapuščine zakoniki, državni zakoniki l. 1852 do 1883, leposlovne knjige, hišna oprava in kuhinjsko orodje dne 8. maja pri Tavčarji (hōtel Evropa) v II. nadstropji.

Eks. javne dražbe: V Logatcu posestvo Jan. Petkovška iz Medvedjega Brda (1866 gold.) 21. junija (3. prenos); zemljišča Ant. Facje iz Jakovice dne 21. jun. — V Kamniku zemljišče Fr. Peterlina iz Suhlega Dola (240 gold.) 30. maja, 28. jun. in 30. jul.; posestvo Andr. Plahute iz Markovega (1461 gold.) 30. maja, 28. junija in 30. jul. — V Idriji zemljišče Fr. Slabeta iz Goveka (958 gold.) 26. maja, 30. jun. in 28. jul. — V Radōvljici posestvo Tom. Sidovena iz Zlatne 23. maja (3. narok). — V Škofji Loki posestvo Jan. Jeramovo iz Podjelovega Brda (3065 gold.) 6. jun., 8. jul. in 8. avgusta. — V Vel. Lašičah zemljišča Jan. Zgonca iz Laz 5. junija (3. prenos). — V Kočevji posestvo Ant. Žlindre iz Novih Laz (600 gold.) 4. jun.

Umrlí so:

Dne 2. maja. Anton Slabic, sin hiš. posestnika, 24 l., Poljanska cesta št. 48, plućna tuberkuloza.

Dne 3. maja. Zofija Bregant, hči c. kr. računskoga uradnika, 8 l., Kolodvorske ulice št. 28, difteritika.

V bōlnici:

Dne 1. maja. Anton Semē, gostāč, 54 l., plućnita.

Dne 2. maja. Jakob Vrečar, trgovec, 25 l., ostrupljenje.

Tujci.

Dne 1. maja.

Pri Maliči: Einstein, trgovec, iz Monakova. — Faber, potovalec, iz Ludwigsburga. — Grünhut, Berner, Lob, Regoi in Jakowitz, potovalci, z Dunaja. — Komotar, c. kr. nolar, z Vrhnike.

Pri Slonu: Dr. Lilek, zdravnik, z Dunaja. — Neumann, vinski trgovec, iz Pečuha. — Grabov, arhitekt, iz Zagreba. — Priesnik, zasebnik, iz Spitala. — Višnikar, c. kr. sodn. pristav, s soprogo, iz II. Bistrice.

Podpisani usoja si priporočati zalogo bruseljskih klobukov

in drugih stvari p. n. občinstvu;

vsakovrstne klobuke

za gospode

posebno pa: **suknene klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor svetlo- ali temnorjave, svetlo- ali temnosive, svetlo- ali temnozeleno itd., po 2 gld. 20 kr.; **trde klobuke**, najnovejši izdelek, rjave ali črne, dobro blago, po 1 gld. 30 kr., najboljše po 2 gld. 20 kr.; **svilnate cilindre**, najfinejša roba in najlepši izdelek, po 4 gld. 50 kr.; **klobuke za dečke** po 1 gld. do 1 gld. 50 kr.; dalje

srajce za gospode,

spodnje hlače, vratnike, kravate

itd. itd. (4) 12

Naročbe z dežele izvršujejo se točno in vestno poštним povzjetjem.

Odličnim spoštovanjem

Ivan Soklič

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 6.

J. pl. Trnkoczy, lekar pri „pri zlatem samorogu“

priporoča in razpošilja s poštnim povzjetjem

Marijacejske kapljice za želodec,

kerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: **mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezní na vraniči, na jetrih in zoper zlato žilo.** — 1 Sklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld. **Svarilo!** Opozarjamo, da se tiste **istinite Marijacejske kapljice** dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri **J. pl. Trnkoczy-ju**. Razpošiljava se le jeden tucat.

Brez te **varstvene znamke**, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot **ponarejeno**.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču

je odločno najboljšo zdravilo zoper **protin** ter **revmatizem, trganje po udih, bolečine v križu** ter **živoih, otekline, otrpnele ude in kite** itd., malo časa, če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „**ovetu zoper trganje po dr. Maliču**“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

(6) 12—10

Gospodu **pl. Trnkoczy-ju**, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na **protinskem bolezní** na nogi **silno trpeli** in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezen čimdalje hujša prihajala in uže več dnij niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na **Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr.** ter si ga nemudoma naročil. In res imel je **čudovit vspeh**, da so se po kratkej rabi **oprostili mučnih bolečin**. S popolnim prepričanjem **priznavam torej dr. Maličev protinski cvet** kot **izvrstno zdravilo** in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezní **priporočam**. Vašej blagorodnosti pa izrekam **najprisrčnejšo zahvalo**, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug, posestnik v Smarji pri Celji.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno

olje

najboljše vrste, izborno zoper **bramore**, pljučnico, kožne izpustke in bezgavne otekline. 1 steklenica 60 kr.

Salicilna ustna voda,

najboljše za ohranjenje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kri čistilne krogljice, c. kr. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih; udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatuljah à 21 kr. — jeden zavoj s 6. škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila iz dežele izvrš se tekoj v lekarni pri „Samorogu“

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.